

Psykiatriplan for Snillfjord kommune 2016-2020

Tiltak og tjenester for mennesker med psykiske lidelser

PLANEN VEDTATT I KOMMUNESTYRET 08.11.2017, K-SAK 69/17.

<u>Innhold</u>	2
1.0 Innledning	3
1.1 Lover og forskrifter	3
1.2 Definisjon psykisk helse / psykisk helsearbeid	4
1.3 Lov om psykisk helsevern	5
1.4 Samhandlingsreformen	5
1.5 Kommunedelplan – helse og omsorgssektoren	5
1.6 Folkehelseplan	6
1.7 Psykisk helsearbeid i Snillfjord kommune	6
1.8 Sammenhenger psykisk helse og somatiske plager	6
2.0 Mål	7
2.1 Overordnet målsetting for Snillfjord kommune	7
2.2 Generelle mål	7
2.3 Mål for psykiske helsetjenester	8
2.4 Målgruppen	8
2.5 Lokale målsettinger	8
2.6 Delmål	9
3.0 Dokumentasjon	10
4.0 Oppgaver psykisk helse Snillfjord kommune.	10
4.1 Samarbeid med spesialisthelsetjenesten	11
4.2 Utfordringer	11
5.0 Psykososialt kriseteam	11
5.1 Medlemmer psykososialt kriseteam	12
6.0 Kontaktinformasjon	12

1. Innledning

Innenfor psykisk helsearbeid er det økt fokus på nettverk og tverrfaglig samarbeid både innenfor og utenfor kommunen. Det samme er tilfellet når det gjelder samhandling og samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Målet under planarbeidet har vært å unngå alle detaljer og ha fokus mot det å lage en oversiktlig og enkel plan.

Planen skal gi kunnskap om tjenesten, og er retningsgivende for det psykiske helsearbeidet i Snillfjord kommune. Psykiatriplanen er forankret i kommunens overordnede Helse og mestringsplan 2016 - 2020 og den må sees i sammenheng med kommunens øvrige planverk

1.1 Lover og forskrifter

Snillfjord kommunes psykiatriplan viser også til gjeldene lover og forskrifter:

Lov om sosiale tjenester i NAV

Helsepersonelloven

Pasient- og brukerrettighetsloven

Psykisk helsevernloven

Barneloven

Folkehelseloven (gjeldene fra 01.01.12)

Helse- og omsorgstjenesteloven (gjeldene fra 01.01.12)

FNs Barnevernkonvensjon

Dei mest sentrale forskriftene:

Pasientjournalforskrift

Forskrift om individuell plan

Forskrift om Lovbestemt sykepleietjeneste i kommunen

Legemiddelforskriften

Psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunen (Sosial - og helsedirektoratet veileder IS – 1405)

Psykisk helsearbeid for voksne i kommunen (Sosial og helsedirektoratet IS – 1332)

De mest sentrale lovene er å finne på: www.lovdatab.no

1.2 Definisjon psykisk helse

Helse- og omsorgsdepartementet har lagt føringer når det gjelder psykisk helse

Det er en prioritert oppgave for regjeringen å styrke tjenestetilbudet til mennesker med psykiske lidelser. Tjenestene skal legge mestrings- og brukerperspektivet til grunn og bidra til bedre levekår for mennesker med psykiske lidelser. Tilbudene skal primært bygges opp og gis i nærmiljøet. Spesialisthelsetjenesten skal støtte opp om arbeidet i kommunene og gi tilbud om utredning og behandling av mer alvorlige tilstander.

Formålet er

- fremme uavhengighet
- selvstendighet for den enkelte
- evnen til å mestre eget liv
- styrke de lokalt baserte tjenestene

”Det skal ytes tjenester til enhver som har så stor grad av svikt i sin mentale helse at det medfører behov for hjelp og omsorg som overstiger det som familien og det sosiale nettverk kan gi. Psykisk helsetjeneste skal arbeide for å oppnå økt forståelse og fremme åpenhet for psykiske lidelser.” (Målselv kommune)

Psykisk helse referer til utvikling av og evne til å mestre tanker, følelser, atferd og hverdagens krav i forhold til ulike livsaspekter. Det handler om emosjonell utvikling, evne til velfungerende sosiale relasjoner og evne til fleksibilitet. Fravær av psykiske vansker eller lidelse er ikke ensbetydende med god psykisk helse.

Psykiske vansker refererer til symptombelastning som for eksempel grad av angst, depresjon, søvnvansker osv. Vanskene vil, avhengig av type og omfang av symptomer, i ulik grad påvirke daglig fungering i forhold til mestring, trivsel og relasjon til andre mennesker. Symptombelastningen behøver ikke å være så stor at det kan stilles diagnose.

Psykiske vansker er ofte normale reaksjoner forbundet med en vanskelig livssituasjon. Psykiske lidelser referer til psykiske vansker av en slik type eller grad at det kvalifiserer til en diagnose.

1.3 Lov om psykisk helsevern

§ 1-1. Formål

Formålet med loven her er å sikre at etablering og gjennomføring av psykisk helsevern skjer på en forsvarlig måte og i samsvar med grunnleggende rettsikkerhetsprinsipper. Formålet er videre å sikre at de tiltakene som er beskrevet i loven, tar utgangspunkt i pasientens behov og respekten for menneskeverdet.

1.4 Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen ble innført 1. januar 2012 og de overordnede målsettingene med reformen er å forebygge tidligere og samhandle bedre. Dette innebærer: en sterkere prioritering av folkehelse og forebyggende arbeid å behandle flere pasienter i kommunen i stedet for på sykehus.

1.5 Kommunedelplanen – helse- og omsorgssektoren

Samfunnsdelen i kommunedelplanen ble ferdigstilt høsten 2014, og legger følgende til grunn for arbeidet i helse- og omsorgssektoren.

Snillfjord kommune har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og sosialtjenester til alle som trenger det. God helse i befolkningen er en vesentlig ressurs i dagliglivet og for sosial og økonomisk utvikling. Samhandlingsreformen legger også føringer for hvordan kommunen skal bygge opp helsetilbudet. Målet med reformen er å forebygge og behandle lokalt, og samhandle bedre både lokalt og på tvers av behandlingsnivå. Pasienter og brukere skal få tidlig og god hjelp der de bor. De skal få rett til behandling til rett tid og på rett sted, gjennom et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud. Det er med bakgrunn i denne oppgaveoverføringen fra spesialisthelsetjenesten til kommunen svært viktig å sikre rekruttering av kompetanse innen helsetjenestene i årene som kommer.

1.6 Folkehelseplanen

Prinsipper/forutsetninger/strategier i helse og omsorgsplanen:

Snillfjord kommune skal utøve alle helse- og omsorgstjenester i henhold til gjeldende lovverk og nasjonale krav. For å oppnå dette er vi avhengig av at våre tjenester er effektive, både faglig og driftsmessig. Dette for å sikre at vi greier å styre ressursene på en fornuftig og ressurseffektiv måte.

Snillfjord kommune har et hovedmål om å sikre at alle som bor eller oppholder seg i kommunen får nødvendig helsehjelp. Nødvendig helsehjelp betyr at alle som søker om tjenester får sin søknad individuelt behandlet.

1.7 Psykisk helsearbeid i Snillfjord kommune

Psykisk helsearbeid i kommunen er tiltak rettet inn mot mennesker med psykiske vansker og lidelser og konsekvenser av disse hos den enkelte, deres familier og nettverk. Psykisk helsearbeid er både et kunnskaps- og et praksisfelt. Det omfatter arbeid på systemnivå som helsefremmende og forebyggende arbeid, opplysningsarbeid og annet arbeid for å motvirke stigmatisering og diskriminering. Det forebyggende perspektivet er spesielt sentralt i psykisk helsearbeid med barn og ungdom. Psykisk helsearbeid avgrenses mot psykisk helsevern, som betegner psykisk helsetjeneste på spesialisttjenestenivå.

IS-1405 og IS 1332

1.8 Sammenhenger psykisk helse og somatiske plager

Som en følge av dette kan pasienter med psykiske lidelser bli gående i lang tid med uoppdagede, alvorlige somatiske sykdommer både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Dette er spesielt bekymringsfullt all den tid det er betydelig økt sykkelighet og dødelighet med bakgrunn i somatiske sykdommer hos personer med psykiske lidelser. Det dreier seg bl.a. om hjerte- og karlidelser, diabetes og overvekt. Likeledes er det økt risiko for utvikling av psykiske lidelser, spesielt depresjon i kjølvannet av en rekke somatiske lidelser, som hjerte- og karsykdommer, diabetes, kols, kreftsykdommer, nevrologiske lidelser, endokrinologiske sykdommer og dessuten ved langvarige smertetilstander. Det er også viktig å være klar over at en rekke medisiner som brukes i psykiatrien, har somatiske bivirkninger, og at mange medisiner som brukes ved forskjellige somatiske sykdommer, har psykiske bivirkninger.

(<http://tidsskriftet.no/article/2818675/>)

2.0 Mål:

- Psykisk helsearbeid skal ha sterkt fokus på å være lyttende og ha respekt for den enkelte bruker. Det er den berørte som kjenner sitt liv og helse best!

2.1 Overordnet målsetting for Snillfjord kommune

Kommuneplanen gir de overordnede politiske rammebetingelsene for planlegging, forvaltning og utbygging i årene fremover. Planen har et 12- års-perspektiv og er øverst i Snillfjord kommunes planhierarki. Målene i samfunnsdelen skal tydeliggjøres videre i det øvrige planverket. Intensjonen er at mål og tiltak for hvert år er del av en rød tråd som henger sammen med visjon og overordnede mål fra samfunnsdelen.

I kommunedelplanen skisseres kommunens visjon og fungerer som et overordnet politisk planverk for driften i Snillfjord kommune. Innholdet der vil være styrende for alt planverk.

2.2 Generelle mål:

Mestringsperspektiv - skape konstruktivt innhold i hverdagen

Brukerperspektiv – brukers ønsker og oppfattelse

Helhetsperspektiv – somatisk vs. psykisk helse

Helsefremmende og forebyggende perspektiv – ernæring aktivitet

Kunnskap- og kompetanseperspektivet – Det å formidle kunnskap rundt handling og egne utfordringer

2.3 Mål for psykisk helsetjeneste

Tjenesten skal sikre at innbyggerne med psykiske lidelser, som har behov for langvarig og sammensatte tjenester, får et helhetlig og koordinert tjenestetilbud.

Psykisk helsearbeid skal være et lavterskeltilbud der bruker selv kan ta kontakt, og der nødvendige samordnet tilbud skal starte straks.

2.4 Målgruppen:

Er alle med psykisk helse, det vil si alle mennesker som bor i Snillfjord kommune.

Tjenesten for psykisk helsearbeid er organisert i avdeling for Helse – og mestring. Tjenesten er en del av førstelinjetjenesten og brukernes samarbeidspartnere er: helsesøster, fysioterapeut, lege, barnevern, PP tjenesten, oppvekstsentrene, kommunalt samarbeidsteam. Noen av brukerne tar kontakt med psykisk helse selv for samtale.

2.5 Lokale målsetninger

Følgende er hentet ut fra kommunens handlingsplan. Økonomiplan 2017-2020.

Helse og omsorg, psykisk helse

Målet til tjenesten er å bidra til å fremme selvstendighet og evne til å mestre eget liv for mennesker med psykiske lidelser og plager. Slik tjenesten er i dag, dekker den kommunens behov og krav til lovpålagte tjenester.

Utfordringen er helger og høytider. Det vil være svært krevende økonomisk å ha en tjeneste som er oppegående i helger, høytider og ferier. Snillfjord kommune er helt sikkert ikke alene om denne problemstillingen og det bør derfor løftes opp på et regionalt nivå. Gjennom SiO -prosjektet er det etablert en politisk nemd og en interkommunal vaktordning for psykisk helse bør være et tema for nemda.

2.6 Delmål

Tjenesten skal sikre:

Tilgjengelige sosial- og helsetjenester som fanger opp behov og henviser til rett instans innen.

Forsvarlig utgreiing og planlegging av tjenestebehov i samarbeid med tjenestemottaker.

At det blir fattet vedtak som legger til rette for tjenester og tiltak.

At tjenester/tiltak blir satt i verk innen forsvarlig tid.

At tjenester/tiltak blir satt i verk i tråd med planer og vedtak.

At kriser og svingende sykdomsforløp blir håndtert på en forsvarlig måte.

Tilstrekkelig kontinuitet og stabilitet i tjenesten, slik at tjenestemottakeren opplever trygghet i hverdagen.

At nye/endrede tjenestebehov blir fanget opp, og at nødvendige endringer blir satt i verk på en samordnet måte.

Å være en part av skolehelsetjenesten som bidrar til forebygging mot rus og generelt psykisk helsearbeid.

Deltakelse i Samarbeidsteam til tverrfaglig observasjon og drøftinger i enkeltsaker for aldersgruppen 0-18 år

3.0 Dokumentasjon

Gerica: I henhold til gjeldende lovverk og forskrifter dokumenteres pasientjournal i fagsystemet Gerica.

IPLOS er et statlig IT-verktøys ordning som vurderer behovet til den enkelte og om det skal iverksettes tiltak.

ESA brukes som IT- verktøy til bruk for å fatte enkeltvedtak.

Disse journalene er taushetsbelagt har begrenset tilgang, føres spesifikk og lagres som egne dokumenter innen psykisk helsearbeid.

4.0 Oppgaver psykisk helse Snillfjord kommune.

- Møter/samtaler på kontor
- Hjemmebesøk
- Møter/samtaler på Snillfjord omsorgssenter
- Sommer i Snillfjord, tilbud til barn i grunnskolealder
- Markering av verdensdagen for psykisk helse 10. oktober
- Oppfølging av faste hjemmeboende brukere av tjenesten, handling og samtaler
- Møte barn på oppvekstsentrene.
- Kjærlighet og grenser, et rusmiddelforebyggende program for alderstrinnet 10 – 14 år
- Medlem av Samarbeidsteam (PP-tjeneste, barnevern, helsesøster)
- Ansvarlig for støttekontakttjenesten
- Ansvarlig for parkeringsbevis for bevegelseshemmede
- Ansvar for frikort med drosje, et samarbeid med Telemark taxi
- Leder psykososialt kriseteam (Tilbud om hjelp i krisesituasjon)
- Basseng og friskliv
- Veiledning/info og tverrfaglig samarbeid med ansatte ved Snillfjord omsorgssenter
- Baking med skolestartere før jul.
- Dagsenter torsdag på Snillfjord omsorgssenter i samarbeid med habiliteringstjenesten
- Kommunen har samarbeid med St Olavs hospital avd. Østmarka når kommunen har brukere som får behandling der.
- Generelt miljø- og forebyggende psykisk helsearbeid

Psykisk helse i Snillfjord kommune ønsker å samarbeide med frivillighetssentralen og ser på muligheten for å utnytte ressursene deres på en bedre måte. Dagtilbud og aktiviteter for eldre ses på som forebyggende tiltak.

4.1 Samarbeid med spesialisthelsetjenesten

Det er fire årlige møter i Faglig samarbeidsutvalg, et samarbeid med 13 kommuner som er tilknyttet St Olavs Hospital, Orkdal DPS.

En representant fra poliklinikk og en representant fra døgnavdelingen ved Orkdal DPS har 6 årlige reisedager til Snillfjord kommune. Det som er vanlig i andre kommuner er at det er lege med under disse møtene. Saker som bl.a. drøftes under disse møtene er pasienter som har hatt et opphold ved Orkdal DPS eller kanskje tenkes henvist til opphold eller poliklinisk kontakt.

Møter med BUP i Snillfjord

4.2 utfordringer

Utfordringer i en liten kommune som Snillfjord er at det er et lite miljø, hvor alle kjenner alle. Det kan være fordel og ulemper med dette. For noen kan det være en belastning å søke hjelp for psykiske belastninger, men på en annen side kan tjenesteapparatet i en liten kommune som Snillfjord være opplevd mer oversiktlig for den aktuelle brukeren. I tillegg er det relativt få brukere. Dette gjør at brukerne når raskere frem med sine behov. Lange avstander gjør sitt til at det går en del tid og ressurser for å besøke brukere som bor i utkanten i kommunen.

5.0 Psykososialt kriseteam

I de fleste tilfeller vil mennesker mestre krisesituasjoner som oppstår i dagliglivet uten behov for hjelp av lege, psykolog eller andre fagfolk. I ekstraordinære situasjoner kan imidlertid enkelte ha behov for psykososiale støtte tjenester i tillegg til støtte fra nærmiljø, venner og arbeidskollegaer. Ivaretagelse av kommunens befolkning med hensyn til psykososial oppfølging i forbindelse med kriser, ulykker og katastrofer, er en viktig del av kommunenes beredskapsansvar.

Helse- og mestring i kommunen er avhengig av et godt og tett samarbeid med andre nødetater, frivillige organisasjoner og helseforetak for å kunne tilby gode psykososiale støttetjenester ved kriser, ulykker og katastrofer når det er behov for dette

5.1 Medlemmer i psykososialt kriseteam i Snillfjord kommune:

Lokale nummere:

Snillfjord kommune (sentralbord):	Tlf. 72 45 55 55
Leder psykisk helse (koordinator):	Tlf. 476 34959
Kommunalsjef helse- og mestring:	Tlf. 72 45 55 55
Prest:	Tlf. 906 80381
Beredskapsvakt for Orkdal Prosti:	Tlf. 481 62571 /481 62572
Jordmor:	Tlf. 922 56882
PP-konsulent:	Tlf. 72 45 71 29 / 995 86136
Fagleder ved SOS:	Tlf. 72 45 71 74 / 977 34868
Barnevernsleder:	Tlf. 72 46 02 00 / 482 98726
Lege:	Tlf. 458 34798

6.0 Kontaktinfo psykisk helsearbeid

Leder psykisk helsearbeid: Bjørn Aage Garberg

Kontor på Snillfjord Rådhus

Tlf: 72 45 71 27

Mobil: 476 34 959

E-post: bjornaage.garberg@snillfjord.kommune.no

Kontoret har åpningstid alle hverdager fra kl. 08.00 – 15.00